

REMISSVAR

2024-05-20

Dnr: BO 2024-0106

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sl@regeringskansliet.se

Betänkandet Speciallivsmedel till barn inom öppen hälso- och sjukvård (SOU 2023:71)

(dnr S2024/00105)

Barnombudsmannen yttrar sig med utgångspunkt i uppdraget att företräda barns och ungas rättigheter utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen).

Allmänt om betänkandet

Barnombudsmannen noterar att det i aktuellt betänkande förs resonemang kring barns behov och hänvisas till barns rättigheter enligt barnkonventionen, vilket är positivt. Barnombudsmannen saknar dock hänvisningar till barns rättigheter och till barnkonventionen i den särskilda konsekvensanalys som återfinns i avsnitt 16.5, vilket hade varit önskvärt och tydliggjort förslagets konsekvenser på barn och barns rättigheter.

8.7.2 Det ska finnas ett medicinskt behov av speciallivsmedlet

Barnombudsmannens bedömning är att förslaget ligger i linje med artikel 2, artikel 3 samt artikel 24 i barnkonventionen. Förslaget tillstyrks.

8.7.3 Några ytterligare kriterier bör inte ställas upp

Barnombudsmannens bedömning är att förslagen ligger i linje med artikel 2, artikel 3 samt artikel 24 i barnkonventionen. Förslaget tillstyrks.

11.4 Åldersgränsen för att omfattas av subventionssystemet ska höjas

Barnombudsmannens bedömning är att förslaget ligger i linje med artikel 2 i barnkonventionen. Förslaget tillstyrks.

11.5 Ytterligare villkor för att omfattas av subventionssystemet

Utredningen konstaterar i betänkandet att asylsökande och papperslösa barn inte utgör en förmånsberättigad grupp enligt lag (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. och att deras rätt till hälso- och sjukvård framgår i stället av lagen om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. och lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd. Enligt 5 § respektive 6 § i dessa lagar ska den som inte har fyllt 18 år erbjudas vård i samma omfattning som barn som är bosatta inom regionen. De barn som har ett medicinskt behov av speciallivsmedel bör, enligt utredningen, därmed ha

möjlighet att få tillgång till sådana livsmedel med stöd av bestämmelserna i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL.

Betänkandet innefattar dock inte någon utredning av asylsökande och papperslösa barns faktiska tillgång till de aktuella livsmedlen med stöd av de nuvarande bestämmelserna i HSL. Barnombudsmannen kan mot denna bakgrund inte ta ställning till förslaget utan menar att det, utifrån artikel 2 i barnkonventionen, finns ett behov av att utreda frågan vidare.

12.5 Överväganden och förslag

Barnombudsmannens bedömning är att förslaget gällande avgiften är rimligt. Förslaget tillstyrks. Barnombudsmannen delar utredningens bedömning avseende behovet av ytterligare utredning i frågan om differentiering.

Beslut har fattats av barnombudsmannen Juno Blom. Föredragande i ärendet har varit utredare Janna Kokko. I den slutliga handläggningen av ärendet har även avdelningschefen Erik Henriksson och biträdande avdelningschef Tove Björnheden deltagit.

Juno Blom
Barnombudsman